

1984-5-104

starto

KURACA SANATORIO J. FUČÍK
TEPLICE v Čechách

NOVA KURACA DOMO PRO MALSANOJ
DE LA MOVEBLAJ ORGANAROJ

INFORMOJ SENDOS KAJ CERTIGOS
KURACADON

BALNEA, reprezentace českosloven-
ských lázní a zřídél,

BALNEA

11001 Praha 1, Pařížská 11, tel.: 263777, telex: 122 215

A D I A Ŭ , B A T A L A N T O . . .

/ Al Josef V í t e k /

El niaj vicoj vi forpasis
kaj restas post vi vaka dom',
kaj rememoro, kiun lasis
post si merita bona hom .

Jardekojn da fekunda vivo
oferis vi al nia cel'
kun sindonemo kaj aktivo
sub nia flag kun verda stel'.

Sur gvida loko vi postenis,
kun persistemo kaj sen lac'
vi direktilon firme tenis
sur nia vojo al la pac'.

Sur glora pago de honoro
vin ciam notas histori',
pri viaj fryktoj de laboro
konscios daure ciuj ni.

Tro frue devis vi foriri,
finigas tristete homa voj',
al ni adiaŭ restas diri,
adiaŭ por la lasta foj'...

J. Kořinek

Rememoro al unujara datraveno de
la morto de unua prezidante de CEA.

La 69-a Universala Kongreso de Esperanto, kunvenante en Vanuvero, Kanado, de la 21-a ĝis la 28-a de julio 1984, kun 802 partoprenantoj el 46 landoj, kaj pritraktinte la temon LINGVAJ MINORITATOJ - ĈU NUR NACIA FENOMENO?,

konstatas

1. ke ĉiu homo havas rajton al sia lingvo kaj kulturo kaj ke la homaro havas devon labori por konservi la diversecojn de lingvoj kaj kulturoj, samtempe ebligante socian komunikadon kaj ekonomian kaj socian evoluon;
2. ke en la internacia sfero, same kiel en la nacia sfero, ekzistas fortaj kaj malfortaj lingvoj;
3. ke tiu malegaleco estas rezulto de ekonomiaj, politikaj kaj sociaj kauzoj;
4. ke ĝi donas avantaĝojn al la denaskaj parolantoj de tiuj ĉefaj lingvoj kaj metas sargon sur la ekonomiajn kaj edukajn sistemojn de la landoj kun pli malfortaj lingvoj aŭ kun multaj diversaj lingvoj;
5. ke tiuj avantaĝoj kaj malavantaĝoj estas evidentaj en la ĉiutaga internacia dialogo de la ŝtatoj kaj de unuopuloj;
6. ke ili estas aparte evidentaj en la lingvaj servoj de la grandaj interŝtataj organizoj, kiuj laboras ĉefe por liveri tradukadon kaj interpretadon inter la grandaj lingvoj;
7. ke necesas rekoni la internacian malegalecon de lingvoj kaj labori por minimumigi ĝin;
8. ke la Internacia Lingvo Esperanto, tra preskaŭ cent jaroj de kontinua uzo en plej diversaj cirkonstancoj, montris sian kapablon ŝirmi la malgrandajn lingvojn kaj meti ĉiun internacian komunikadon sur egalan nivelon;
9. ke tiu lingvo, precipe en kombino kun moderna komunika tekniiko kaj movaj progresoj en automatigita tradukado, donas bonajn perspektivojn por solvi almenaŭ parton de la problemoj de internacia komunikado kaj ebligi grandskalan demokratiigon de la internacia lingva komunikado;
10. ke tiu demokratiigo povus doni avantaĝojn al la malgrandaj lingvoj, samtempe ebligante ilian ŝirmigon kontraŭ la altrudo de la grandaj lingvoj kaj kulturoj kaj ilian pli vastan uzadon en internaciaj organizoj.

La Kongreso tial rekomendas

ke la ŝtatoj kaj internaciaj instancoj, la edukaj instancoj en la diversaj landoj, kaj tiuj kiuj respondecas pri interŝtata komerco, turismo kaj kulturaj intersanĝoj, ekzameni la potencialon kaj perspektivojn de Esperanto kiel lingvo por internacia uzado kaj por la demokratiigo de lingvo-uzo en internaciaj rilatoj.

II.

La lingvoj de la mondo uzas diversajn esprimmanierojn, sed tamen estas ĉiuj same bonaj. La gramatikaj formoj povas esti analizaj /signifo kaj gramatikaĵo formas du vortojn, ekz. "al patro"/, sintezaj /signifo kaj gramatikaĵo formas unu vorton, ekz. "patron"/ au polisintezaj /kunmetitaj, ekz. "patrolando"/. La ĉina lingvo uzas sole analizajn formojn. Ĉe plejparto de lingvoj estas la analizaj, sintezaj kaj polisintezaj elementoj miksitaj. Se la sintezaj formoj estas neregulaj, oni parolas pri lingvo fleksia /vidu la ĉeĥan "Praha - Praze" au la akuzativon: muž-e, pán-a, žen-u, mŝ-i, měst-o, staven-ŝ/, dum en la aglutinaj lingvoj oni algluas regulajn finaĵojn al la nasangeblaj vortradikoj /patr-o-n, patr-o-j-n/. Aglutinaj estas ekzemple la hungara, la turka, la gruzaj kaj ankaŭ Esperanto. La araba havas introfleksion, t.e. oni kreas la gramatikajn formojn ŝangante vokalojn de la vortradiko /waladun - knabo, waladin - de knabo, waladan - knabon/, la indonezia kreas la pluralon per polisintezita duobligo /orang - orang-homoj/.

Parencaj lingvoj formas lingvan familion, sed ne ĉiam estas facile la lingvojn klasi, ĉar multaj geografie najbaraj lingvoj igfluas unu la alian, eĉ se ili ne estas parencaj. Per la hindeuropaj lingvoj parolas 1500 milionoj da homoj /hindaj 500, iranaj 45, slavaj 250, baltaj 4, germanaj 370, latinidaj 360, greke 10, albane 3, armene 4, kelte 4/, semido-hamidaj 120, ugrofinnaj 23, altajaj 70, tibeto-ĉinaj 1000, dravidaj 120, malajzi-polineziaj 140, aŭstraliaj 40, japane 100, koree 40, afrikaj 150, indianaj 25 /milionoj da homoj/.

Apartan grupon formas la t.n. artefaritaj lingvoj, kiuj povas esti masinaj /por komputiloj/, filozofiaj /por priskribi filozofiajn kaj matematikajn teoriojn/ kaj kvazaunaturaj /havantaj la samajn kvalitojn kaj aplikon kiel la t.n. naturaj lingvoj/. La artefaritaj lingvoj ekzistas gestaj /ekz. por surdmutuloj/, pazigrafioj /internacia skribo, trafiksignoj, hemiaj formuloj/ kaj pazilalioj /sonaj lingvoj/. Apriora pazilalio havas ĉiujn vortojn nove elpensitaj, dum aposteriora pazilalio eluzas vortojn el naciaj lingvoj, precipe tiujn esprimojn, kiuj internaciigis. La skemismaj lingvoj faras la ortografion fonetika kaj la gramatikon regula, dum la naturalismaj projektoj simpligas ja la gramatikon, sed konservas la historian ortografion kaj multajn malregulaĵojn ĉe la derivado. Tiom regulaj projektoj kiel Esperanto estas nomataj hiperskemismaj /hiper - super/, malpli regulaj kiel novialo estas hiposkemismaj /hipo - sub/. La plej naturalismaj lingvoj kiel INTERLINGUA estas hipernaturalismaj, malpli malregulaj kiel okcidentalas estas hiponaturalismaj. Ankaŭ en Esperanto interbatalas tendencoj skemismaj kaj naturalismaj /agrokulturo - agrikulturo, toreisto - toreadoro/.

En multaj kolonioj ekestas t.n. piginoj, simpligitaj formoj de la angla, franca, hispana, hinda, svahila k.a. /mi doni al vi morgaŭ du pomoj/, kiuj estas uzataj en la kolonioj kiel help-lingvoj. Se pigino igas por siaj parolantoj gepatra lingvo /ekzemple angla pigino en Jamaiko kaj franca en Haitio/, ŝni parolas pri lingvo kreolizita. Kreolizajoj penetras ankaŭ en la literaturon kaj farigas normalaj, plenvaloraj kulturaj lingvoj.

Simile ankaŭ la Internacia Lingvo paŝo post paŝo pliperfektigas kaj adaptigas por la bezonoj de la moderna homaro. Ĉar ĉiu uzanto devas ĝin lerni kiel fremdan lingvon kaj pene parkeri la vortojn, ĝi tendencas eluzi ĉiun sian vortradikon multe pli vaste ol tion faras la naciaj lingvoj /en pli multaj derivaĵoj/. Al la mondlingvoj ĝi povos vicigi, kiam ĝi tralaboros sian fakliteraturon kaj kapablos transdonadi scienc-tehnikajn informojn same bone kiel la sport-kulturajn, car sen ili neniu nuntempa stata ekonomio povas ekzisti. La pliperfektigon de la Internacia Lingvo ne povas plenumi la ministerioj de edukado, kiuj ne scias Esperanton, sed sole la esperantistoj mem. Estas tial malprudente anstataŭ labori nur monotone plendi, kial la ministerioj ne ordonos tiun laboron - la registaroj kun ĝiaj ordonoj estas senpovaj, se esperantistoj ne antaŭpreparos ĉion necesan. Necesaj estas lernolibroj por personoj de ĉiuj agoj, de ĉiuj fakoj kaj de ĉiuj nacioj kaj ankaŭ la koncerna literaturo. Kiam la esperantistoj ebligos al la homaro uzi Esperanton, tiam la registaroj povos la uzadon rekomendi au eĉ ordoni - sed fari tion antaŭtempe povus la tutan aferon fusi, car montrigys, ke la projekto ankoraŭ ne estas plene preparita.

Antaŭ ducent jaroj sajnjs, ke la ĉeĥa lingvo estas pereigita, kaj la ĉeĥaj patriotoj, klopodantaj ĝin savi, estis primokataj kiel nenormalaj, fanatikaj naivuloj, penante fari neeble laĵon. En Prago parolis la ĉeĥan nur cirkau kvindek da homoj kaj ekzistis sole unu ĉeĥlingva gazeto /de Kramerius/. Tamen la naivuloj sukcesis kaj la ĉeĥa lingvo nun apartenas al la plej kulturitaj en la mondo. Kio estis kauzo de tiu sukceso?

M. Malovec

KARL MARX KAJ FRIEDRICH ENGELS PRI LA "LANGUE UNIVERSELLE"
/ D a ŭ r i g o . /

4. REZOLUCIOJ PRI LA UNIVERSALA LINGVO

Fojfoje en la interlingvistika literaturo oni trovas indikojn pri tio, ke dum la kongresoj de la Internacia Laborista Asocio en Genevo /1866/ kaj en Lausanne /1887/ estis akceptitaj rezolucioj pri universala lingvo. La ĉi-koncernajn literaturindikojn donas RATKAI /1978, 21 - 27/, kiu ankaŭ tre kritike traktas la foje entuziasmajn interpretojn de tiuj faktoj. La situacio, laŭ la bona superrigardo de RATKAI /kiu ankaŭ entenas la necesajn fontindikojn/ estis jena:

En la tagorda propono kompilita de Marx por la Unua Kongreso de la Internacia Laborista Asocio en Genevo 1866 /3.-8. sep-

tembro/ mankis iu ajn propono pri universala lingvo. Tiu problemo estis siatempe nek aktuala nek politike grava. Tamen dum la kongreso, kiun Marx ne ĉeestis, oni ankaŭ rezoluciis pri plej diversaj aferoj, ĉefe pro la influo de etburgaj fortoj, kiuj volis fari diskutklubon el la kongreso kaj forrabis gravan tempon por pli esencaj taskoj /Fenomeno konate ankaŭ en modernaj Esperantaj asocioj kaj organizaĵoj/. Pro tio lige al memuaro de M. Leneveux pri la simpligo de la ortografio de la franca lingvo, oni rezoluciis:

"La kongreso simpatias al tiuj societoj kaj al apartaj homoj, kiuj laboras je simpligo de l'franca ortografio por faciligi ĝian lernadon al tiuj homoj, kiuj ne posedas la tempon sufiĉan por lernado, kaj ĝi aprobas tiujn homojn, kiuj penas verki Universalan lingvon por firmigi la integradon de homoj de diversaj nacioj kaj fari ilin plej fruktodonaĵ por la feliĉo de la homoj."

Dum la kongreso en Lausanne /2.-8.9.1867/ denove prudentistoj sukoesis akceptigi rezolucion pri la sama temo, kvankam la plej aktualaj diskutendaj demandoj estis, kiel fari el la Internacio centron de la batalo por la liberigo de la proletaro kaj kiel decidi pri la demando de la laboristkredito.

Tamen la kongreso denove akceptis rezoluciojn nekoncernajn al la ĉeftemoj, i. a. ankaŭ jenan:

"La kongreso konsideras, ke universala lingvo kaj reformo de ortografio estus bona afero por ĉiuj kaj forte kontribuas al la unueco de la popoloj kaj al la frateco inter la nacioj."

Marx kompilis broŝuron kun la plej gravaj rezolucioj de la ĝeneva kaj brusela /8.-13.9.1868/ kongresoj. En tiu broŝuro mankas la rezolucio pri la Universala lingvo, simple pro tio, ĉar la broŝuro devis enteni la plej gravajn rezoluciojn. Al tiuj la mencitaj ne apartenas.

Ĉio ĉi tamen neniel signifas, ke Marx estis kontraŭ la reformo de la franca ortografio aŭ kontraŭ universala lingvo. La problemoj simple ne gravis dum la mencitaj kongresoj.

5. PROUDHON PRI LA UNIVERSALA LINGVO

En la Internacia Laborista Asocio Marx kaj Engels batalis por scienca socialismo kaj sekve kontraŭ la influo de etburgoj, al kiuj apartenis la franca etburga socialisto Pierre Joseph Proudhon /1809 - 1865/. Por kritiki lin, Marx trastudis la tutan verkon de Proudhon. Pro tio li ankaŭ konatigis kun ties verko "Essai de grammaire générale", kiu aperis 1837 9/. En letero al Schweitzer, ĉefredaktoro de la gazeto "SOZIALDEMOKRAT", Marx skribis 1865:

"Proudhons erster Versuche erinnere ich mich nicht mehr. Seine Schularbeit über die "Langue universelle" zeigt, wie ungeniert er sich an Probleme wagte, zu deren Lösung ihm noch die ersten Vorkenntnisse fehlten." /MESSU 348: Pri la unuaj provoj de Proudhon mi ne plu memoras. Lia lerneja verkaĵo pri la "Langue universelle" montras, kiel neĝenite li kuraĝas trakti problemojn, pri kies solvo al li mankis ankoraŭ la unuaj antaŭscioj/.

Do tiu citaĵo tute ne entenas iun nuancan takson pri la problemo de la universala lingvo, sed ja estas interesa. Marx nome implicite postulas certan scinivelon, se oni traktas pri tiu problemo. Tiu lia juĝo, cetero, validus por multegaj auto-

roj de planlingvaj projektoj, ĉe kiuj oni rapide trovas la nativecon kaj mankon de baza lingvistika scio. Kaj ties diletanismo estas unu el la kaŭzoj, ke lingvistoj sufiĉe skeptike rilatas al la planlingvo tute principe.

6. ENGELS PRI WEITLING

Wilhelm Christian WEITLING /1808 - 1871/ utopia komunisto kaj aktivulo de la germana "Ligo de Justuloj" diversloke en siaj verkoj skribis pri la universala lingvo, i. a. en sia ĉefverko "Garantioj de la harmonio kaj libereco", aperinta en la jaro 1842 10/. Li skribas:

"... sekve de la trafiko popolojn kunliganta jam ne eblas plua ekzisto de la lingvoj kaj landlimoj, kiuj malakcelas la disvastigon de la novaj ideoj kaj inventoj....de post la invento de la fervojo fariĝis sentebla la rolo domaĝa kaj malakcela de la menciitajoj....Jam la fervojo atentigas la homojn, ke necesas enkonduki mondlingvon, por ne menoi la perfektigo - perspektivojn de la aerŝipado....La enkonduko de sola lingvo brule necesas por fari progreson de la sciencoj" /p. 99 - 100 /. En la tria eldono de la verko 1849, WEITLING jam uzas la terminon "universala lingvo".

WEITLING ankaŭ verkis eseon /perdigintan/ kun la titolo "Allgemeine Denk- und Sprachlehre nebst Grundrügen einer Universalssprache der Menschheit" /Generala instruco pri la pensado kaj la lingvo kun bazaj trajtoj de universala lingvo/. En sia verko li faris kelkajn proponojn pri simpla lingvo kaj i. a. opiniis, ke necesas forigi la dativon kiel "aristokratan inventaĵon 11/ .

En letero al Marx 1853 Engels faras rimarkon pri la projekto de WEITLING kaj skribas: "Ich habe mir dabei drei Wochen als Maximum fdr das Persische angesetzt....Fdr WEITLING ist es ein Pech, dass er kein Persisch kann, er würde seine langue universelle toute trouvée haben, da es meines Wissens die einzige Sprache ist, wo kein Krakeel zwischen Mir und Mich entsteht, da der Dativ und der Akkusativ sich immer gleich sind." /MESSU 572 - 573: Mi fiksas por mi kiel maksimumon tri semajnojn por la persa....Estas malfeliĉo por Weitling, ke li ne konas la persan, li estus tute trovinta sian langue universelle, ĉar ĝi lau mia scio estas la sola lingvo, kie ne ekestas kverelo inter al mi /mir/ kaj min /mich/, ĉar la dativo kaj la akuzativo estas ĉiam samaj/.

/Daŭrigota./

NOTOJ:

- 9/ PROUDHON, P. J. /1837/: Essai de grammaire générale. En: Nicolas-Sylvestre BERGIER: Les éléments primitifs des langues. Besancon.
- 10/ Represo de la verko: WEITLING, W. /1955/: Garantien der Harmonie und Freiheit. Berlin /Akademie-Verlag/ 1955.
- 11/ Kp. MARX-ENGELS-Werke, vol. 28, Berlin /Dietz/ 1963, p.696.

LA KOMITATO DE T E J O

kunsidante dum la 40-a Internacia Junulara Kongreso en SWANWICK, en Britio,

diskutinte en ĝenerala kunveno pri la eblecoj partopreni en kaj kontribui al la programo de la Monda Festivalo de la Junularo kaj Studentoj en MOSKVO 1985,

alvokas al la Landaĵ Sekcioj de TEJO en la tuta mondo kunlabori en la preparoj de la Festivalo sur landa nivelo,

rekomendas al siaj koncernitaj konstantaj komisionoj kaj al la estraro de TEJO ebligi vastan partoprenon de junaj esperantistoj en tiu Festivalo kaj okazigon de programeroj speciale interesaj por parolantoj de la internacia lingvo Esperanto,

emfazas la gravecon tiurilate kunlabori kun neesperantistaj junularaj organizoj kiel Monda Federacio de Demokratia Junularo kaj Internacia Unuiĝo de Studentoj,

instigas junajn sovietiajn esperantistojn ludi aktivan rolon en la preparlaboroj en la invitanta lando,

atentigas pri la speciala karaktero de TEJO, kie kiel internacia organizo estas neutrala i. a. rilate al politikaj demandoj disde la lingva problemo. Tiu statuto preskribita neutraleco devas esti la bazo de nia kontribuo al la preparlaboroj kaj al la okazigo de la Festivalo, tiel ebligante interŝanĝon de ideoj kaj kunlaboron trans la politikajn kaj sociajn disdividojn de la mondo cele al paco kaj internacia amikeco.

-o-o-o-o-

SEMINARION en la urbo Pardubice inter 8-9. de septembro, aranĝitan por la gvidantoj de la asociaj lokaj grupoj, sekcioj kaj komisionoj partoprenis ĉirkaŭ 50 da personoj. Oni tie parolis pri eksterlandaj rilatoj de ĈEA, pri ekonomiaj rilatoj, pri rolo de asociaj preskriboj kaj statuto kaj ĉefe pri la nova situacio en kelkaj LG pro sango de la organiza strukturo ĉe sindikataj kulturaj domoj, kie plejmulto el ili laboris. Sur la foto kelkaj el ili.

Scienc-teĥnika sekcio de ĈEA

A E S T ' 8 4 E N B R N O

Inter la 31-a de aŭgusto kaj la 2-a de septembro 1984 okazis en ERNO Seminario pri Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tehniko. Ĝia ĉefa temo estis "Perspektivoj de nutraj-produktado en la mondo. Dua temo estis prilingva. Al la unua temo rilatis 12 prelegoj, lingvo-temaj estis 9 prelegoj.

Aligis 63 esperantistoj, plejparte fakuloj el 9 landoj. Diskutado al la unuopaj prelegoj estis kelkfoje tre vigla, sed precipe neoficialaj diskutoj kaj konsultigoj estis tre utilaj.

En la lingva parto temis pri kunordigado de terminologiaj laboroj sub gvido de la Terminologia sekcio de la Scienco Eldon-Centro de UEA en Budapesto, kaj pri pli larĝa tutmonda - faka kunlaboro.

Tre agrablan etoson preparis la folkloro muzika grupo de la agrokultura kooperativo VRACOV /Suda Moravio/ per sia muziko, kantado kaj vin-gustumado. La vesperon plibuntigis ankau grupo de sovetaĵ esperantistoj, kiuj prezentis kelkajn Esperantajn kaj armenajn kantojn.

BEZONO DE LA KUNLABORANTOJ

Dum la diskuto en ERNO montrigis aktuala bezono de pluj kunlaborantoj en ĝia sekcia laboro, au faka au organiza.

Multaj fakoj ankoraŭ "dormas". Tute ne gravas, ke vi eventuale estas sola de via fako en Ĉeĥoslovakio. Ni ebligos al vi kontakton kun eksterlando.

SCIENC-TEĤNIKAJ PUBLIKAĴOJ

Ni volus atentigi niajn membrojn, ke en la sekretariejo de ĈEA en Prago stokas multaj valoraj Esperantaj publikaĵoj, precipe el scienc-teĥnika agadsfero.

Okazg de via vojaĝo Pragon, au ankau perposte, acetu ilin! Kelkaj estas tre oportunaj ki-el donaco por viaj eksterlandaj amikoj.

Baldaua disvendado de la publikaĵoj ebligos eldoni pluajn verkojn.

VERKISTOJ - KONTAKTU NIN!

De tempo al tempo oni audas, ke kelkaj niaj esperantistoj ellaboradas kaj tradukas fakajn au prilingvajn tekstojn au librojn, terminarojn au vortarojn, sen anticipa interkonsentigo kun la sekcio.

Ni petas ilin, kontaktu nin por preparoli la eblon eldoni vian laboron! Povus okazi, ke iu alia jam preparas la saman au similan verkon, au la laboro ne konvenas lau amplekso au formo al la eldonplano.

Per ci tiu atentigo ni volus eviti eventualan seniluzigon, se kelkaj verkoj ne povos esti eldonitaj.

BV. INFORMI NIN PRI VIA AGADO

Ellaborinte la jarraporton de nia scienc-teĥnika sekcio, ni kelkfoje ekscias, ke iu faris ion, kio indus esti envicigita en la jarraporton de la sekcio.

Sekve ni petas ĉiujn, bonvolu informi la sektion /la se-

kretarion/ pri via agado, plej-
eble ciujare en novembro.

Rubrikon nun preparas Jiří LAU-
be, sekretario de la sekcio.

36-A I F E F - KONGRESO EN S L Â N Ĉ E V B R J A G

Jam duan fojon - post 1968 - Popola Respubliko Bulgario farigis kongreslando de la Internacia Fervojistista Esperanto-Federacio /IFEFF/, kiu cijare celebraĝs sian 75-jaran jubileon. La cijara 36-a IFEFF-kongreso okazis la 12-an ĝis 18-an de majo en la belega mara somerrestadejo Slânĉev Brjag - "Suna Bordo".

Celante pli vaste diskonigi inter la bulgara publiko la 36-an kongreson de IFEFF, la Kongresa Komitato organizis antaŭ komenco de la kongreso du gazetaraĵn konferencojn. La unua okazis la 7-an de majo 1984 en Sofio, la dua la 11-an de majo en la kongresloko mem - Suna Bordo. Ambaŭ konferencoj pasis tre sukcese sub gvidado de Donco Hitrov - ĉefredaktoro de revuo "Bulgara Esperantisto" kaj ĉefo de la Gazetara Servo. La partoprenantaj ĵurnalistoj kaj reprezentantoj de radio kaj televido estis detale informataj per prezidantaro de IFEFF pri la historio de IFEFF, pri ĝia faka laboro, pri la laboro de la terminara kaj fakprelega komisionoj kaj pri la plej gravaj kunsidoj kaj kulturaj programeroj de la antaŭstaranta 36-a kongreso.

La 12-an de majo en halo "ZAMENHOF" en la Kongresejo estis malfermitaj du ekspozicioj: La ekspozicio "Evoluo de la Bulgaraj Ŝtataj Fervojoj" rakontas pri la evoluo kaj nuna stato de la fervojtransporto en Bulgario kaj pri la socialaj akiraĵoj de la bulgaraj fervojistoj.

Tre alloga kaj atentokapta farigis ankaŭ la dua ekspozicio - "Bulgario - antikva kaj nuntempa", kiu per multnombraj bildoj, bildkartoj kaj filatelajoj konigas la longan 1300-jaran historian vojon de la bulgaraj lando kaj popolo, prezentante arkeologiajn monumentojn, antikvan arton, ikonojn, folklorajn kostumojn, belulojn de la bulgara naturo.

Solena inaŭguro de la 36-a kongreso de IFEFF okazis dimanĉe la 13-an de majo en la belege ornamita konstruaĵo Bar Varietê, kie okazis plimulto de ĉefaj programeroj de la kongreso. La scenejon de la kongreshalo "ZAMENHOF" ornamis granda slogano "LA RELOJ LIGAS LA LANDOJN, ESPERANTO - LA POLOJN", kiu fakte estas la devizo de IFEFF.

La solenan inaŭguron partoprenis preskaŭ naŭcent delegitoj el 23 landoj kaj multaj honoraj gastoj, inter ili la alta protektanto s-ro Vasil Canov, ministro de la transporto de Popola Respubliko Bulgario, Ĥristo Gorov - prezidanto de Bulgara E-Asocio, ing. Petar Todorov, reprezentanto de UEA, Mio Petek, vicministro de transporto en Kroatio /SFR Jugoslavio/ kaj reprezentanto de FISAİK /Internacia organizo por kulturo kaj arto de europaj fervojistoj/, Metodi Djakov, sekretario de CK de la Sindikato de Transportlaboristoj de PR Bulgario, la urbestro de Nesebar, prof. Yoshiaki Mizuno el Japanio kaj aliaj.

La ministro de transporto de PR Bulgario Vasil Canov dum sia salutparolado interalie diris al la kongresanoj:

... "Vi venas fortaj kun unu nenastataebla rimedo por konst-

rua interkomunikigo - la Internacia Lingvo Esperanto. Utiligu ĝin por vasta kaj utila interŝanĝo de profesia sperto. Utiligu ankaŭ la favoran eb-
lon, kiun ni disponigas al vi - veturi dum la kongresaj tagoj senpage per Bulgaraj Ŝtataj Fervojoj sur la tuta teritorio de nia lando. Vidu ĝin, ekkonu ĝin kaj forportu ĝin en viaj pensoj - tia, kia ĝi estas - lando de paca kreado, de evoluinta ekonomio, de antikva kaj moderna kulturo. Lando, kiu ne aŭdas fremdajn teritoriojn kaj riĉaĵojn, kiu strebas al paco kaj amikeco inter la popoloj.

Per la Internacia Lingvo Esperanto via kongreso estigu nova kontribuo al la paca, afekta interkomunikigo de la popoloj, al la homa progreso!.."

Krom salutparoladoj de la prezidanto de LKK s-ro Marin Marinov kaj prezidanto de IFEF s-ro Joachim Glessner el FRG okazis mallongaj salutparoladoj de aliaj gastoj kaj reprezentantoj de ĉiuj partoprenantaj landoj. Ĉeĥoslovakion reprezentis prezidanto de FS de ĈEA s-ano Jaroslav Kašparec. Sed la solena inauguro ne estis nur solenaj salutparoladoj. Oni devas menciigi ankaŭ pri la altnivelaj kulturaj programeroj de Esperanta horuso "RODNA PESEN" / "HEJMLANDA KANTO" / el urbo Targoviste, pri solena parado de uniforme vestitaj fervojistoj el diversaj landoj - simbolo de la internacia amikeco de nia kolegaro kaj pri la tradicia komuna fotado de jam brilanta varma suno super SUNA BORDO, kiu okazis tuj post la oficiala malfermo de la 36-a IFEF-kongreso.

La riĉa programo de la kongreso enhavis krom prelegoj kaj laborkursidoj ankaŭ vicon da kulturaj programeroj. Ni devas almenaŭ menciigi la akcepto-

regalon de la ministro Vasil Canov por ĉiuj kongresanoj kaj gastoj en la salonejoj de hotelo "Trakia" kaj akcepton de la distriktestro de Burgas, dum kiu s-ino Todorka Murgeva, la vicprezidanto de la Distrikta Popola Konsilantaro en Burgas akceptis la IFEF - estraranojn kaj membrojn de LKK. Ni menciigu ankaŭ la komunan viziton de la urbo Burgas, dum kiu ni akompanante de ĝspertaj ĉiĉeronoj vizitis la cemanan parkon kaj gisis la belegan panoramon de la Burgas-golfo kaj de la urbo, kiu estas granda distrikta centro kun miljara historio. Ni ne preterlasu la komunan viziton de la nove konstruita teatro-opero "Adriana Budevskan" en Burgas, dum kiu la Bulgara Esperanto-Teatro sub gvido de Kunco Valev prezentis por ni la komedion "La milionulo" de la klasikulo de la bulgara literaturo Jordan Jovkov. Sed ankaŭ la solena koncerto, kongresa balo kaj kultura programo post oficiala fermo de la kongreso carmigis ĉiujn per sia alta kultura nivelo.

El fakaj programeroj ni menciigu almenaŭ la altnivelan fakprelegon "Stato kaj perspektivoj de disvolvo de la fervoja transporto en PR Bulgario" - verkita de la eminenta bulgara fervojisto kaj ĉefredaktoro de gazeto "Transporten Glas", ing. Rad Sinigerov. Ankaŭ posttagmeza programo "Fervojaj aktualaĵoj" pri la interresajoj kaj novaĵoj en fervoja trafiko en 11 landoj altiris multajn partoprenantojn kaj pruvis la grandan interesecon al tiuj koncizaj kontribuadoj, precepte al tiuj akompanataj de diapozitivaj. Same la kongresaj plenkursidoj, E-kurso laŭ Ĉe-metodo, kunvenoj de la terminara komisiono kaj aliaj fakaj kunvenoj montris grandan interesecon de la kongresanoj pri la arangoj.

Sed al ĉiuj kongresoj de IFEF apartenas ankaŭ la ekskursoj. Krom la jam menciita komuna ekskurso al Burgas okazis du amase partoprenintaj ekskursoj. Dum la unua ni frumatene, la 17-an de majo forveturis per autobusoj, ornamitaj per Esperantaj flagetoj al la historiaj lokoj Ŝumen - Madara - Pliska. La pitoreska vojo sekvis la marbordon ĝis urbo Varna - la perlo de la Nigra Maro. Poste, tra la interno de la lando, oni direktiĝis al Madara, kie havis la okazon konatiĝi kun la plej malnova en Eŭropo surmoka bareliefo, konata sub la nomo Rajdanto de Madara. Poste ni alvenis la malnovan urbon Ŝumen, kie okazis akcepto en la salonoj de la granda centra restoracio. Poste ni travigardis la urbon kaj la grandan monumenton dediĉitan al la 1300-jariĝo de la bulgara stato.

Post tio ni veturis al la ruinoj de la iama bulgara ĉefurbo Pliska, memorigantaj pri la malnova bulgara kulturo kaj konstruaro.

Dum alia ekskurso la aliĝintaj partoprenantoj vizitis per autobusoj urbon Varna kaj la faman somerrestadejon "ZLATNI PĴASACI" /"ORA STRANDO"/ - kaj havis la plezuron ĝui ĉirkaŭ 30 km longan plaĝstrion el mola orkolora sablo.

Dum pli granda parto de la

kongresanoj el nesocialismaj landoj partoprenis la postkongresan ekskurson al Turkio, ni aliaj plejparte uzis eblecon senpage vojaĝi per bulgaraj fervojoj inter la 7-a kaj 23-a de majo por viziti siajn korespondamikojn kaj kolegojn en Bulgario.

La ĉijara 36-a kongreso de IFEF montris grandan intereson flanke de la bulgaraj gazetaroj, radio kaj televido, kiuj aperigis kaj elsendis vicon da informoj kaj raportoj pri la kongresarangoj. Same Filma skipo de la Internacia Ligo de Esperantistaj Foto-Kino-Magnetofon-Amatoroj /ILEF/ faris multajn fotojn por plenlonga televida filmo pri la 36-a IFEF-kongreso.

Dank' al la granda helpo kaj subteno de la bulgaraj stataj kaj socipolitikaj instancoj al laboro de la kongreso oni eblas pritaksi la ĉijaran 36-an IFEF-kongreson kiel tre sukcesa. Lau proklamo de la prezidanto de IFEF s-ro Joachim Giessner el FRG "la laboro de nia ĉijara kongreso en Bulgario nepre kontribuos por plua paco kunlaborado inter la esperantistoj-fervojistoj el ĉiuj landoj."

La venonta 37-a IFEF-kongreso okazos la 17-an ĝis 23-an de majo 1985 en VEJLE en DANLANDO.

J. Tomišek

FARIĜU KUNREDAKTORO DE ESPERANTO-ELSENDOJ!

RADIO POLONIA, Esperanto-Redakcio,
00-950 VARSOVIO, P.O. Box - 46,
Pollando

Karaj Geaŭskultantoj!

La pasanta nunjare 40-jariĝo de Pola Popola Respubliko inklinigas al la spinaĝo de pensoj, kiuj ĉirkaŭprenas ne nur la pasintecan, sed ankaŭ la nunon kaj la vizion de nia estonteco.

La jubilea jaro farigis en nia lando periodo de profunda dis-
kuto pri la trapasita vojo, pri la premisoj de niaj atingoj
kaj fontoj de nesuficajoj, pri la socialismaj transformigoj en
Pollando kaj pri ilia signifo por nia tuta nacio.

Nian propran bildon de la Jarkvardeko ni dezirus kompletigi
per la opinioj kaj pensoj de niaj auskultantoj kaj ĉiuj, kiuj
sigtenas kun simpatio al la pola popolo. Ni kredas do, ke an-
kau vi volos prezenti al ni viajn rimarkojn pri tio:

KIO KARAKTERIZA EN LA POLA REALO DE LA PASINTA JARKVARDEKO
ASOCIACIAS ĈE VI KUN POPOLA POLLANDO KAJ KIAJ - LIGE KUN ĈI
TIO - VENAS AL VI PENSOJ? /oni povas prezenti unu au kel-
kajn ekzemplojn/

Modesta kontribuo al la Jarkvardeko de Popola Pollando es-
tas - lau nia opinio - la ĉiutagaj Esperanto-elsendoj de RADIO
POLONIA, kiu jam 25 jarojn servas al la vastskala informado
pri la maskiglando de Ludoviko Zamenhof kaj Esperanto kaj pra-
ktike kontribuas al la rapida informado ene de la internacia
E-movado.

Lige kun la nunjara duobla jubileo de niaj radio - elsendoj
/la 4-an de aprilo - la 25-a datreveno de la unua disaŭdigo, la
14-an de aprilo - la 25-mila radioelsendo/ ni petas niajn ge-
auskultantojn kaj ĉiujn radioamikojn tra la mondo pritrakti la
jenan temon:

KIO IGIS VIN AŬSKULTI /aŭ: KIAL VI AŬSKULTAS/ LA ESPERANTO-
ELSENDOJN DE VARSOVIO? KIAN SIGNIFON POR VI PERSONE, POR VIA
INFORMIĜO PRI POLLANDO, HAVAS LA E-ELSENDOJ DE RADIO POLO-
NIA?

Vian pritrakton de ĉi tiu kroma temo /pri niaj E - elsendoj/
sendu al ni en la sama koverto kune kun la unua temo, sed ta-
men nepre sur aparta paperfolio, por faciligi nian administran
laboron kaj la lotumadon de premioj. Sur ĉi tiu kroma paperfo-
lio ankoraŭfoje skribu /tre klare/ viajn nomon kaj adreson.

La konkursos povas partopreni ankaŭ tiuj, kiuj na auskultas,
sed tamen volas prezenti sian generalan opinionon pri la valoro
de la esperantlingvaj radioelsendoj por la movado. La duoblan
konkurson oni povas partopreni nur per la respondo al unu el
la temoj au per du respondoj /aparte pri Jarkvardeko kaj apart-
e pri la Jardudek kvinio/, car tiam oni havos samcon gajni ĉu
du premiojn.

Pri la amplekso de la respondo ĉiu persono decida mem, sed
ni estus dankemaj ankaŭ pro iom vastaj respondoj.

La konkursaĵojn oni sendu al la adreso:

RADIO POLONIA, Esperanto-Redakcio, "Konkurso",
OO-950 VARSOVIO, Box-46, POLLANDO.

La konkursaĵojn oni sendu ĝis la 30-a de novembro 1984. Kiel
kutime decidis la dato de la posta stampo.

La rezultoj de la konkurso estos anoncigitaj en ĉiuj niaj el-
sendoj la 31-an de januaro 1985.

Inter la partoprenantoj de la konkurso ni lotumos multe da
objektaj premioj en la formo de elfarĝoj de pola popolarto,
sondiskoj kaj sonkasetoj kun registraĵoj de pola serioza, po-
pola kaj distra muziko, fotoalbumoj pri la historio kaj numo
de nia lando. Krome ni lotumos E-librojn, inter kiuj troviĝos
"Lingvo Internacia" de Doktoro Esperanto /el 1887/.

Výtvarná řemesla Praha
 Vám nabízí široký
 sortiment bytových
 doplňků a dárkových
 a upomínkových pře-
 dmětů,
 vyráběných převážně
 v malých
 sercích s častou inovací.

Nabízíme:

soustružené mocca soupravy
soustružené odkládací stolky
malované porcelánové soupravy i jednotli-
vé kusy
malované a broušené vázy, misky a popel-
níky
výrobky z cínu
bižuterii kovovou a koženou
a další sortiment z kovu, kůže, koženky,
textilu.

Adresy prodejen upomínkových a dárkových předmětů:

110 00 Praha 1, Národní tř. 37	22 41 94
110 00 Praha 1, Vodičkova 28	24 47 71
110 00 Praha 1, Spálená 39	29 27 04
110 00 Praha 1, Na poříčí 35	23 17 315
110 00 Praha 1, Křížovnické nám. 2	26 63 28
120 00 Praha 2, Anglická 18	25 98 56
110 00 Praha 1, Lazarská 5	29 83 22
110 00 Praha 1, Železná 12	22 79 14
170 00 Praha 7, Obránců míru 17	37 44 84
110 00 Praha 1, Můstek – stanice metra	26 14 19
360 00 Karlovy Vary, Mariánská 2	930/28 381

V našich prodejnách
naleznete vhodné dárky
pro každou příležitost.
Naše pracovnice Vás
ochotně obslouží
a pomohou vybrat
předmět,
 který po šší.

Vzorkovna nábytku:

110 00 Praha 1, Václavské nám. 41	26 40 64
přijímá objednávky na individuální zakázky nábytku a byt. doplňků.	

ELKO

MNOHO ŠĚASTNÝCH KILOMETRŮ
S VÝROBKY V. D. ELKO NOVÝ KNÍN

zástěrky přední typ UNIVERSAL pro osobní automobily ŠKODA řady 105, 120 a GARDE vč. modelů r. 1984

zástěrky zadní a přední pro vozy VAZ

opěrky hlavy

autoklíny

univerzální skládací stahovák SR 2

stahovák brzdových bubnů SR 3

v. d. NOVÝ KNÍN

KDS

Sedlčany

KVALITAJ TRANĈ-PRODUKTOJ

Kuirejaj kaj viandistaj tranĉiloj
ĝardenistaj tondiloj de diversaj
tipoj

tondiloj por la kureja prilaboro
de kortbirdoj

higiena ilaro - ungo-fajliletoj

- raspiletoj por la
malmola haŭto

Fabrikas KDS SEDLČANY ĈSSR

Eksportas MERKURIA Praha

**ESA
M 80**

ESTAS PRAKTIKA HELPANTO POR HEJMO.ĜI
OFERTAS VICON DA AVANTAĜOJ

- SIMPLAN PRISERVON
- MAPRIGRAN DAN MANIPULADON
- MAL LONGAN TEMPON POR GLADI
- MALALTAN KONSUMON DE ELEKTROENERGIO
- ESTETIKAN FORMON KAJ ALIAJN

TEKNIKAJN DATOJN:

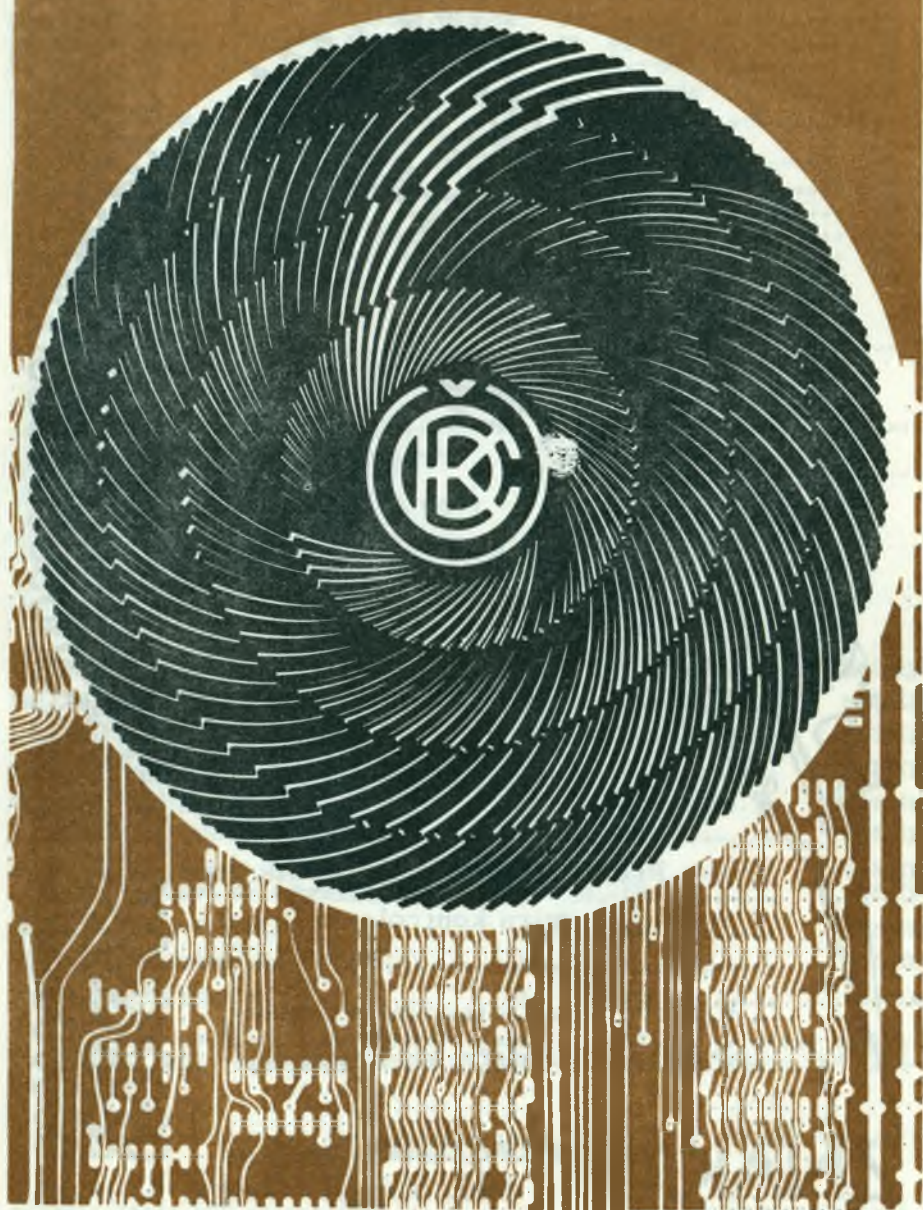
ELEKTROKURENTO	220 V / 50 HZ
BEZONO DE ENERGIO	2060 W
2 TERMOSTATOJ	20-250° C
LONGECO	960 mm
LARĜECO	290 mm
ALTECO	350 mm
PEZECO	28 kg
PREZO	4.340 Kčs.

PRODUKTAS

Elektrodružstvo

PRAHA 8, KUNDRATKA 17

ČKD PRAHA

Produkta koopera-
tivo ZNAK Hradec
Králové aĉetas jenajn
plumarspecojn:
plumaron de ora fazano
plumaron de perdriko
plumaron de numido
kokajn kurtenetojn sur-
kolajn

Prezo de plumaro estos fiksita
post la unira kontrolo en la pro-
dukta kooperativo ZNAK Hradec
Králové. La aĉetsumon ni sendas
perpoŝte. Plumaron sendu laŭ la a-
dreso

ZNAK výrobní družstvo,
Pražská 686/501 01 Hradec Králové

O b j e d n á v k a

/ knihy /

Marček, Markovič	:	Instrua amuzo	po 14,--Kčs	Ks
Voĉoj de postoj al la spirita mondo			po 12,--Kčs	Ks
Kum Velkov	:	Vilaĝo Borovo	po 21,--Kčs	Ks
Nikola Vapcarov	:	Elektitaj vers.	po 6,--Kčs	Ks
H. Rhoden	:	M. Gandhi	po 17,--Kčs	Ks
K. Ĉapek	:	Rakontoj ..	po 27,--Kčs	Ks
Meze de Eŭropo/ historio de ĈSSR/			po 15,--Kčs	Ks
S. Kamarýt	:	Historio de E-o			
		movado en ĈSR	po 42,--Kčs	Ks
L. Prachař	:	Uĉebnice pro děti	po 14,--Kčs	Ks
"	"	2. díl	po 24,50Kčs	Ks
Esperanto- fakta a dokumenty/novinka/			po 9,--Kčs	Ks
Plastické tašky s E potiskem			po 2,50Kčs	Ks
Esperantské pexeso z dovozu			po 6,50Kčs	Ks

PSC

..... celá vaše adresa/ piště čitelně /

V dne 1984

.....
váš podpis

O b j e d n á v k a
/ časopisů z Č E S /

Heroldo de Esperanto / Španělsko / ...	po 165,-Kčs	ročník
Paco, národní čísla vč. separátu	po 16,-Kčs	ročník
Internacia Fervojisto / FRG/	po 35,-Kčs	ročník
Homo kaj Kosmo / jugoslavie /	po 45,-Kčs	ročník
Starto , zasílat do ĈSSR	po 24,-Kčs	ročník
" zasílat do zahraničí	po 38,-Kčs	ročník
Sano , zasílat do ĈSSR	po 24,-Kčs	ročník
" zasílat do zahraničí	po 36,-Kčs	ročník
Scienca revuo / Itálie /	po 100,-Kčs	ročník
Dia Regno / Holandsko /	po 60,-Kčs	ročník
Budapesta Informilo	po 35,-Kčs	ročník

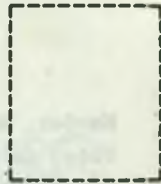
V objednávce uveďte kolik ročníků objednáváte. Platby je nutno zaslat nejdéle do konce roku 1984/ u H&E nejdéle do konce listopadu 84/ na účet svazu.

PSC

..... celá vaše adresa/vyplnit čitelně/

V dne 1984

.....
podpis objednavatele

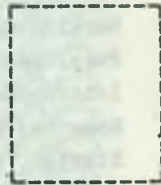
ČESKÝ

ESPERANTSKÝ SVAZ

JILSKÁ 10

PRAHA 1

1 1 0 0 0

ČESKÝ

ESPERANTSKÝ SVAZ

JILSKÁ 10

PRAHA 1

1 1 0 0 0

celostátní servis sovětských foto-kino přístrojů

VÝROBNÍ
DRUŽSTVO

MECHANIKA TEPLICE

MECHANIKA, VD, Teplice, provádí opravy sovětských foto-kino přístrojů a expozimetrů ve svých provozovnách:

TEREZÍN	-	ZÁSILKOVÁ SLUŽBA Tyršova 211, Terezín	PSČ 411 55	tel. 92207
LITOMĚŘICE	-	provozovna a sběrna oprav Lidická 5, Litoměřice	PSČ 412 01	tel. 2004
TEPLICE	-	provozovna a sběrna oprav Vítězná ul., LUNA Teplice	PSČ 415 01	
BRNO	-	provozovna a sběrna oprav Leninova 41A, Brno	PSČ 602 00	tel. 753498
PRAHA	-	provozovna a sběrna oprav Francouzská 34, Praha 2	PSČ 120 00	tel. 255315
BRATISLAVA	-	provozovna a sběrna oprav Smeralova 11, Bratislava	PSČ 811 03	tel. 312264
OSTRAVA	-	provozovna a sběrna oprav Gottwaldova 275, Ostrava	PSČ 701 00	tel. 54691

ZLATNÍK

DUV ZLATNÍK OSTRAVA ZHOTOVUJE
ZLATÉ ŠPERKY Z MATERIÁLŮ DODA-
NÉHO ZÁKAZNÍKEM. PŘIJDI SI VYBRAT
Z BOHATÉ KOLEKCE VZORŮ NA NAŠE
PRODEJNY UMÍSTĚNÉ V OKRESECH
OSTRAVA, OPAVA, FRÝDEK-MÍSTEK,
KARVINÁ, NOVÝ JIČÍN, BRUNTÁL A
PŘEROV.

PRO POTŘEBY ŠIROKÉ VEŘEJNOSTI
VYRÁBÍME ELEKTRICKÁ SAUNOVÁ
KAMNA O PŘÍKONU 6 A 9 KW, KUKAČ-
KOVÉ HODINY, VYSOUŠEČE VLASŮ,
SKLÁDACÍ TURISTICKÉ LOPATKY, ČE-
SÁČKY OVOCE A PÍŠŤALKY PRO VÝCVIK
PSŮ.

VÝROBKY ZASÍLÁME POŠTOU NA DOBÍRKU.

DRUŽSTVO UMĚLECKÉ VÝROBY,

729 12 OSTRAVA 1, Smetanovo nám. 7

**VALNÍKY
A ÚČELOVÉ
NÁSTAVBY
AVIA A21/A31**

AVIA N.P. PRAHA 9 • BRNO • IVANČICE • ŽILINA •

TVAR

VD TVAR Pardubice je monopolním výrobcem sportovních ochranných přileb značka CASSIDA. Tyto přilby obdržíte v prodejnách Domácích potřeb, Drobného zboží a Mototechny.

Zájemcům zašleme požadovaný typ přilby prostřednictvím našich služeb

TVAR VD

Jägermanova 1682

530 03 PARDUBICE

Ni tutkore invitas vin partopreni nian duoblan konkurson kaj petas diskonigi ĝin inter viaj gekonatoj, leteramikoj, samklubanoj, partoprenantoj de E-kursoj kaj membroj de Esperantistaj Radio-Kluboĵoj. Ni estos tute aparte dankemaj al la redaktoroj de E-revuoj, klubaj informiloj kaj bultenoj pro la publikigo de la informo pri nia duobla konkurso en plena aŭ mallongigita varianto.

Uzante la okazon ni deziras rememorigi, ke en niaj elsendoj ni dedikas multe da atento al polaj kaj E-movadaĵoj, kiujn ĉefe ni mem elektas kaj enprogramigas. Tamen nun - okaze de nia Jubileo ni dezirus inviti vin al la kunredakto de la elsendoj. Ni proponas nome, ke vi sendu al ni liston de la proponataĵoj de vi konkretaj temoj polaj kaj E-movadaĵoj, kiujn - laŭ via opinio - ni devus pritrakti en la proksima estonto. La listigitajn temojn sendu sur aparta paperfolio, sed en la sama koverto. Farigu KUNREDAKTORO DE VIAJ ESPERANTO-ELSENDOJ!

Finante ni refoje invitas vin partopreni nian duoblan konkurson kaj deziras al vi bonŝancon dum la lotumado de la premioj.

RADIO POLONIA
ESPERANTO-REDAKCIO

ni recenzas

Ĥristo Gorov: RIBELA KORDO

Poemaro. Eldonis Hungara Esperanto-Asocio, Budapeŝto 1983. Kajero, formato 14x20 cm, pagoj 71, prezo Kcs. 16,--.

Sur 68 pagoj en 38 poemoj kaj 3 pagoj de autobiografio rakontas al ni la fama bulgara esperantisto surbaze de siaj spertoj kaj partopreno en la subtera movado kaj ĝerilmilito. En la 29-parta poemaro "Poemo de l' plugisto" li rivelas antaŭ ni vivon kaj batalon de juna proleta ribelulo kaj lia amatino Zornjo ĝis la amara fino. La eposcajn senmetaforajn versojn, kun iom lamaj ritmoj kaj dubaj rimoj, al kiuj ofte sklavas la sencoj, jen ilustru fragmentoj:

Virino svelta haltas antaŭ ili / kaj la amanto ion ekas tri-
li / premante al li sian belan buston, / kaj ambau pasas
en butikon luksan. / Slav' vagas plue en la strat' lumplena
/ inter felicaj paroj amserenaj / preter' kinejoj, kies
lumreklamoj / allogas per la filmoj melodramaj. / En mok-
tomezo trovas la azilion / por senhavuloj nia povra viro. /

La poemaro preskau ne enhavas lingvajn malkorektaĵojn kaj preŝerarojn, kaj al tiu, kiu ne submetas ĝin el severa poetika prijugo, ĝi havas kelkion sciindan por diri.

J. Kofínek

Před týdnem vyšla pro posluchače filozofických a pedagogických fakult učebnice jazykovědy /SPN Praha, 1984/, v níž je velmi pěkná stať o esperantu. Domnívám se, že by si zasloužila ocitování /bod 8.3.14, str. 133 - 134/ ve STARTU:

"Co se týká perspektiv dalšího vývoje jazyků, lze počítat v blízké budoucnosti se zmenšováním jejich počtu. Jazyky, jimiž mluví jen zcela malý počet osob, jsou patrně odsouzeny k zániku. Některé z nich ustoupí velkým evropským jazykům /např. v Americe/, jiné zaniknou v rámci integrace vedoucí ke vzniku národních jazyků /v Asii, Africe aj./. Stále intenzivnější kontakty mezi národy povedou k povlnnému sblížení jejich jazyků, zejména v oblasti lexika. Tento vývoj probíhá již v současnosti: v souvislosti s rozvojem vědy a techniky neustále přibývá mezinárodních termínů. Zda tento vývoj může někdy ve vzdálené budoucnosti vyústit ve splývání jazyků a posleze vést k vytvoření jednotného jazyka lidstva, nelze prozatím předvídat. Potřeba univerzálního dorozumivacího prostředku /všesvětového jazyka/ se ovšem pociťuje velmi silně již v současné době. Z prestižních důvodů nemůže tuto funkci plnit žádný z existujících velkých jazyků: proto má v OSN status oficiálních jazyků pět světových jazyků /ruština, angličtina, francouzština, španělština, čínština/. Tato potřeba vedla k četným pokusům vytvořit všesvětový jazyk umělou cestou: volapük, esperanto, ido, okcidental, novial aj. Z těchto "umělých jazyků" se trvale ujalo pouze e s p e r a n t o .

I přes námitky, jež bývají proti umělým jazykům vznášeny, nelze vyloučit možnost, že se e s p e r a n t o /nebo jiný umělý jazyk/ jednou stane univerzálním pomocným dorozumivacím prostředkem v oblasti diplomacie, vědy, sportu apod.

M. Malovec

Resumo: En Prago /1984/ aperis altlerneja lernolibro "Fundamentoj de lingvistiko" de d-ro Adolf Erhart. Aŭtoro reale supozas eblecon, ke Esperanto unufoje starigos universala, helpa kaj interkonsenta rimedo en sferoj diplomatia, sciencia, sporta k.s.

Lorjak: EŬLALIA

Originala romano. Eldonis Hungara Esperanto-Asocio, Buda-peŝto 1984. Pagoj 188, formato 14x20 cm, kartonita.

En bela tipografio vesto prezentiĝas al ni distra romano de lastatampe fekunda aŭtoro sub pseudonimo Lorjak. Lau lia konfeso en la antaŭparolo la libro ne pretendas esti ia literatura ĉefverko, sed pli vere amuza, sufiĉe absorba legaĵo de leĝera ĝenro lau tipo de porvoĵagaj poŝromanoj.

El ingrediencoj de sentimentala ĝenro de povra junulino-fabriklaboristino, el kiu fine elkoviĝas perdita filino de riĉa altrungulo, el ŝia kamarado sindikata sekretario, sin noble kaj energie helpanta - por fine elinkognitiĝi kiel usona lunvoĵaga

kosmonaŭto kaj filo de riĉulo kaj ekamita fianĉo, el pluaĵaj figuroj, ĉiuj sen profunda psikologia karakterizado, el iom da kriminalromana gangsterismo, el iom da kico, iom da parodio, iom da s-fikcio, iom da socialromana porlaborista partianemo, multe da fantazio, skeca ec groteska humuro kreigas tiu romano, kiu vin sciĝas agrable amuzi. Por la senluziigitaj diras postparole la aŭtoro: Ne protestu. Vi estis avertitaj /en la sprita antaŭparolo/.

Pri la lingva flanko eblas diri, ke ĝi estas relative bona. La preĝaroj ne tro multas. Plurloke la aŭtoro emas surprizi rotkvicece per nekutimaĵoj. Ie tio sukcesas, ie naskiĝas dive-nigaj netravideblaĵoj. La malkorektaĵoj neiel esence malpli-gas la valoron de tiu ĉi plua bela eldonaĵo de la apre-zinde-aktiva Hungara Esperanto-Asocio.

J. Kořinek

DILEMOJ DE LA NUNTEMPO - VIDE EL HUNGARIO

Supertitolo: Socio - ekonomio - komunikado. Ses aŭtoroj. Re-
daĵtis Sándor Révész. Eldonis Hungara Esperanto-Asocio, Buda-
peŝto, 1984. Formato 14,5x20,5 cm, paĝoj 102.

La libro estas pruvo, ke la hungaraj kamaradoj eldonadas ne mur beletron, sed ankaŭ verkojn sciencajn. Kiel diras la su-
pertitolo, temas pri tri fakoj de la homa agado, kiel vidas i-
lin la hungaraj specialistoj. La ses traktaĵoj eksplikas la
problemojn:

SOCIAJ INSIDOJ: Pri tio, kiel profitemo povas kaŭzi damaĝon
al profitemulo mem.

ALIE AL UNUECA TEORIO DE SOCIA KOMUNIKADO KAJ KULTURO: Eseo
pri rilato de laborista klaso al kulturaj valoraĵoj.

**EKONOMIAJ SEKURECO KAJ EVOLUO EN LA MONDEKONOMIO DE LA SEK-
VONTAJ JARDEKOJ:** Traktaĵo pri faktoroj de la ekonomia sekure-
co en la nacia ekonomio kaj pri ties danĝeroj pro troigo de la
sekureco; pri ŝanĝoj de la stabileco de la ekonomio en la nu-
na epoksango; pri la ebleco de la ekonomia sekureco por ĉiuj;
pri deveno de la ekonomia sekureco; ĉu eblas "senpolitikigo" de
la ekonomiaj kontaktoj surbaze de internacia interkonsento; ktp.

**MONDMODELOJ, RAPORTOJ PRI LA TUTMONDAJ PROBLEMOJ KAJ LA LO-
NGPERIODA PLANADO EN HUNGARIO:** Precipe temas ĉi tie pri la de-
mografia eksplodo, pri elcerpiĝo de la fontoj de nereprodukte-
blaj krudmaterialoj kaj energioj, malsufiĉo de la nutraĵoj k.
s.

NOTOJ PRI LA VALORO DE LA INFORMOJ: Provo, po ĉelementoj a-
nalizi la paradokson, kiu karakterizas la orienteuropeajn soci-
alismaĵajn sociojn.

INFORMO KAJ SOCIO: Rezonado pri tio, kio ŝanĝiĝis en nia e-
poko kaj kial venis informo en la centron de la intereso.

Lingve perfekta libro, kun minimumo da preseraroj. Rekomen-
dinda por ĉiuj, kiuj studas la prezentatajn temojn kaj rezonas
pri ili.

A. Staňura

Endre Dudich: ĈU VI KONAS LA TERON ?

Ĉapitroj el la geologiaj sciencoj verkitaj originale en Esperanto de ĉ-ro Endre Dudich. Eldonis Scienca Eldona Centro de UEA, Budapeŝto, 1984. La verko ampleksas 150 pagojn plus 68 pagojn da scienc-teknikaj anoncoj kun la formato 230x165 mm. La sola distribuanto estas la Libroservo de UEA.

Ĉi tiu altnivela enkonduko en la geologion estas la plej grava kaj plej ampleksa antaŭenpaŝo sur la kampo de tiu scienco en la Internacia Lingvo. La aŭtoro traktas en populariga maniero tra 12 ĉapitroj la jenajn subbranĉojn de la geologio: geomomion, geokemion, mineralogion, dinamikan geologion, petrologion kaj sedimentologion, paleontologion, tektonikon, terinternon, ter-historion kaj stratigrafion, aplikajn geofizikon kaj geologion, kosmogeologion kaj planedologion.

Ĉiun ĉapitron akompanas abundaj figuroj kaj tabeloj, kiuj vivigas kaj klarigas la tekston. Fine aperas geologia leksikoneto kaj listo de rekomendita Esperanta kaj alilingva literaturo. Antaŭparolon verkis ing. Petar Todorov, estrarano de UEA pri faka agado.

Eldona Fako de UEA

el leterkesto

D-ro István NAGY
Szabó Ilonka u.31
1015 BUDAPEŬTO

Budapeŝto, 84.07.25.

Kara Redaktoro!

En la radiodigaudigo de Radio Polonia mi aŭdis, ke mia artikolo PRI ESPERANTO KIEL PONTLINGVO aperis en STARTO. Mi ricevas la gazeton ekde jaroj ĉi de BUDAPEŬTA INFORMILO, sed ĉi tiun numeron mi ankoraŭ ne vidis. Eble pro la libertempo. Tamen, se eblas, ĉu vi povus sendi al mi tiun numeron? Anticipan dankon!

Plaĉis al mi la artikolo de s-ano M. Malovec ESPERANTO KIEL EDUKILO /1/1984/. Mia artikolo pri ESPERANTO KAJ LATINO aperis en la hungarlingva poresperanta gazeto MONDO KAJ LINGVO /la dua parto jarfine/, ja la temo min interesas.

Kiom da similaj bonegaj artikoloj prilingvaj kaj primovadaj /kiel tiu de s-ano M. Malovec/ aperas en gazetoj, kiuj atingas nur malgrandan legantaron.

Almenaŭ Universala Esperanto-Asocio menciis ilin de tempo al tempo en sia revuo!

Sinceran saluton sendas

d-ro I. Nagy

V E N I S A L M I E N L A K A P O N . . .

Se oni legas Esperantajn gazetojn, ofte trovas en ili strangajojn, kiu pensigas la legantojn. Eĉ, ne necesas legi, sufiĉas iom pensadi pri nia lingvo kaj movado.

x x x

Pli utilas silentema akademiano, kiu tiam ekvocas, kiam necesas, silente laboras, uzas Zamenhofan lingvon, t.e. puran, evoluantan, klaran, havas opinionon, kiam oni lin demandas, ol akademiano, kiu por pruvi sian gravecon skribas-verkas pri cio, kio hazarde venas al li en la cerbon, ĝenerale pri bagatelajoj, maĉas-remacas tute ne ekzistantajn lingvajn problemojn, kiuj tute ne venas en la mensojn de la aliaj akademianoj, kaj per mil vortoj li klarigas tion, kio trovigas en PAG aŭ PIV. Imagu, karaj legantoj, se la samon farus tiuj akademianoj!

x x x

Al prestiĝa gazeto mi sendis primovadaĝ artikolon. Ĝi aperis. Mi daurigis la samajn pensojn en nova artikolo. Aerposte venis la averto. Nur mallongan artikolon kaj nur malofte sendi ion. Do, ne la enhavo gravas, sed la longeco kaj pensadi maksimume dufoje jare. Jene estu.

x x x

Eble sonas nekredible, sed multaj esperantistoj el la Esperantaj tradukoj konatigas kun kelkaj verkoj de la nacia literaturo. Kion iu nacilingve ne legas, volonte legas tion en Esperanto. Kial? Nacilingve staras je lia/sia dispono miloj da romanoj. En Esperanta traduko - bedaŭrinde - nur malmultaj, do oni pensas: se la verko estas tradukita en Esperanton, certe valoras la penon ĝin legi. Eĉ ĉi-kaze esperantisto pli volonte legas la Esperantan tradukon ol la originalan. La samo rilatas al la fremdlingva literaturo. Ne unu verko estas tradukita ekzemple el la ĉeĥa en la hungaran. En la hungara traduko oni

aĝetas tiujn tradukojn, kies aŭtoroj estas konataj aŭ la kritikilo laudas la libron. Se el tiuj verkoj iu estas eldonita ankaj en Esperanto, estas jam du kaŭzoj ĝin aĉeti kaj legi. Kaj kial ne en sia dua gepatra lingvo, en Esperanto?

x x x

La malamikoj de Esperanto konvinkige asertas, ke Esperanto difalas en dialektojn, se ĝi iam disvastiĝos en la mondo. Ni konvinkige asertas, ke tio ne okazos; la argumentoj nun ne gravas. Se ili atenteg observas nian gazeton, nun goje ili trovas pruvon por ilia aserto. Jen, kion skribas akademiano Bernard Golden, la "faktotuma kaj ĉioscianta lingvisto" /konstato de A. de Giorgi pri li en "Hungara vivo" / en "Budapeŝta Informilo", Centra organo de la Hungara Esperanto-Asocio /aprilo, 1984/: "Pluraj ekzemploj de la morfema tradukado trovigas en la malgrandaj Esperantaj vortaroj nuntempe haveblaj en Hungario kaj disvastiĝo de tiuj hungarismoj en ĉiuspecaj publikigaĵoj donas al la Internacia Lingvo en Hungario dialektan karakteron." Ĉu rideti, presidento la tuton, informi la Akademion? La malamikoj de Esperanto ne malesperu! Ilian aserton nun skribe pravas: akademiano. La difalo de Esperanto en dialektojn komenciĝis en la lando de Baghy kaj Kalocsay, ho ve ĝuste antaŭ la centjariĝo. Eble jam pretiĝas la premiĝta eseo: La neevitebla dialektiĝo de Esperanto. Al tio sufiĉas nur "malgrandaj Esperantaj vortaroj" - laŭ B.G./La vortarojn lingve kontrolis Baghy kaj Kalocsay/.

x x x

La Esperantaj libroj ne vendigas - ofte oni povas audi. Kompreneble jene estas, se mi la acetanto trovigas en Budapeŝto kaj la libro en Roterdamo au Tokio. Japana Esperanto-Instituto vendis librojn por 104.298 guldenoj en 1982 /Esperanto, junio 1983/ kaj UEA samjare ĉ. por 180.000 guldenoj. Mia opinio la problemo el tio ekestas, ke la libroj ne atingas la legemulojn kaj libroamantojn. Foje iu UK povus okupiĝi krom la elektita tutmonda problemo /kongresa temo/ ankaŭ pri unu grava Esperanto-problemo /lingva au movada temo/ kaj mi tuj proponas: Eldo-

no-vendo-aceto de la Esperantaj libroj. Jen la pruvo, ke la esperantistaro acetas librojn, se ili havas eblon. Dum la 68-a Universala Kongreso en Budapeŝto, la valoro de la venditaj libroj "dum unu semajno" estis ĉ. 250.000 forintoj /ĉ. 5.500 usonaj dolaroj lau oficiala kurzo/, kvankam en la kongreso ne la libroamantaj esperantistoj kunvenis, sed renkontigis libroj kaj kongresantoj. Dekmiloj da acetemuloj en la tuta mondo trovigis hejme. Ĉi tiu problemo meritis hejme pli da atento.

D-ro I. Nagy

INFORMOJ EL SEKRETARIEJO

PROGRAMLABORO DE ARTLITERATURA SEKCIO DE ĈEA ESPERANTO-ASOCIO
EN LA JARO 1 9 8 5

FEBRUARO 1985:

Pri la tradukado en Esperanton kun specimenoj kaj pri iama kunlaboro kun prof-ro Miloš LUKÁŠ /s-ino Matyková/.

MARTO 1985:

Pri la preparata libro "Mezinárodní feč - utopie a fakta /PhDr. Jaromír JERMAŇ, CSc./; inviti prof-ron Zima.

APRILO 1985:

Informo pri la publikado de la aŭtoroj URBANOVÁ, RUMLER, KAREN kaj VIDMAN: "Kvarfolio" /Urbanová/; pli detala informo pri la laboro rilate al sinonima vortaro /Vidman/.

MAJO 1985:

Kritika analizo de la traduko de la libro "Bázník neumírání" de merita artisto d-ro František KOŽÍK en la traduko de Jiří KAREN /Karen/.

JUNIO 1985:

Kritika analizo de la libro "Poeto fajrakora" de Marjorie BOULTON /Rumler/.

JUNIO 1985:

Kunvenoj ne okazas /ferioj/.

- - -

RIMARKOJ:

- laŭeble envicigota parolado de redaktoro Ivo ŽELEZŇÝ pri sciifi-literaturo en Esperanto;
- interŝanĝo de la unuopaj programoj ebla;
- ĉiuj kunvenoj de Artliteratura sekcio de ĈEA okazas la trian /au la lastan/ sabaton enmonate je la 14,00 horo en klubejo de EKP, Prago 1, Vejvodova strato n-ro 1;
- kiu interesigas el la nein-

vitataj aŭ male ne volas ricevi la invitilon, sciigu tion al s-ino Tatána KRISTOFO-

VÁ, poŝtkesto 660, 111 21 PRAGO 1.

Artliteratura sekcio de ĈEA,
Jiří Karen, p.m.

ESPERANTO KAJ LA "SPECIFO DE NACIA LINGVO"

UNU EL MANIEROJ POR NIA INFORMADO
/el letero de nia leganto al la Radio/

Estimataj kamaradoj! Laŭ mia konvinko vi diris senbaze, en la elsendo "METEOR" 10. 3. 1984, ke "artefarita" lingvo, kiel Esperanto, ne taugas, ĉar ĝi ne kapablas esprimi la "nacion specifajn" /národní specifikum/.

Anstataŭ diskut-kontribuo mi prezentas al vi por afabla pripenso la opinion /vidu la almetitan fotokopion de la koncerna informo en "MLADÝ SVĚT", n-ro 7/84/ de la skotlanda publicisto Reto ROSSETTI, profesoro, pri Esperantaj tradukaĵoj el la ĉeĥa literaturo. Lia eldiro evidente rilatas tiun "nacion specifajn" kaj estas esprimo de tute mala sperto de tiu ĉi verkisto.

Reto ROSSETTI, svisa italo vivanta en Skotlando, deklaris en kunveno de la Esperantista Verkista Asocio, okazinta kadre de la Universala Esperanto-Kongreso 1983 en Budapeŝto, ke en Esperanto fascinas lin du verkoj: La Brava soldato Ŝvejk de Jaroslav Hašek kaj la Bapto de caro Vladimiro de K. H. Borovský. Li ĉe mendis lernolibron de la ĉeĥa lingvo, instruiston kaj lernis iom la ĉe-

ĥan por povi tralegi la verkojn en la originaloj kaj prijugi, ĉu la tradukoj estas vere bonaj. Li konstatis, ke la Bapto de caro Vladimiro estas ankoraŭ pli bona - precipe laŭ la "muzika" flanko. Kiel dokumenton pri siaj vortoj li posedas magnetofajn bendojn, kie estas registritaj versoj kaj en la ĉeĥa lingvo kaj en Esperanto. "Kaj se ne ekzistus Esperanto, mi neniam sciigus pri verkoj de Julius Fučík kaj Karel Čapek", li deklaris. - Tio en "MLADÝ SVĚT".

Mi ankoraŭ aldonas el interparolo kun prof. ROSSETTI, ke komparinte la anglan tradukon de la "MAJO" de Mácha kaj la Esperantan /fare de T. Pumper/ li trovis: la Esperanta traduko multe superas la kvaliton de la anglalingva.

Alivorte: per Esperanto estas esprimita tio, kion vi nomas nacia specifajo, pli trafe ol per alia nacia lingvo, jen per la angla.

J. Mařík.

14-A VINTRA ESPERANTISTA FERIO 1984-12-28-1985-01-02

Organizanto: Budapeŝta Komitato de Hungara Esperanto - Asocio.
Hungara peranto: Esperanto Sekcio de Vojaĝoficejo "EXPRESS" - Szabadság ter 16, 1054 BUDAPEŬTO V., Hungario.

Loĝkondiĉoj: 2-3-4 litaj ĉambroj en Studenta Hotelo kaj Studenta Hejmo.

Loko de la renkonto: Kulturcentro "Láng", Rozanyai u.3, Buda-
peŝto XIII.

Mangaĵoj: 3 foje po tage. La mangaĵoj okazas ĉiam en "Láng".

PROVIZORA PROGRAMO:

28.12.1984 - Alveno, akcepto, enlokigado. Vespere oficiala in-
/vendredo-
labortago/ auguro de la arango kun vespermango kaj interkona
vespero. Ludas "FAJRERO" la duco de "Láng".

29.12.1984 - matenmango, TUTTAGA EKSKURSO - vizito aŭ en agri-
/sabato -
lahortago/ kultura aŭ en industria kooperativo per tagmango,
vespermango, TEATRA VESPERO.

30.12.1984 - matenmango, VEF-Seminario I., Tagmango, Urborigar-
/dimanco -
festotago/ dade-orgenkoncerto en la katedralo MÁTYÁS, vesper-
mango, KIU KION SCIAS PRI ESPERANTO? - kvizo, LU-
DU, KANTU KUN NI! - komuna ludo.

31.12.1984 - matenmango, VEF-Seminario II., Planetario, espe-
/lundo -
feritago/ rantlingva prezentado, Tagmango, libera tempo, IN-
TERNACIA SILVESTRA BALO ĝis la 05,00 matene - lu-
das ensamble "POLARYS".

01.01.1985 - matenmango en mangpakaĵo, dormado, tagmango, Film-
/mardo-fe-
stotago/ koktelo en Kulturcentro "Láng", Oficiala fermo de
la renkonto kaj ADIAUA VESPERO per vespermango.

02.01.1985 - matenmango
/merkredo -
labortago/ poste forveturo

UNUA SERVO: vespermango la 28-an de decembro 1984; LASTA
SERVO: matenmango la 2-an de januaro 1985.

La partoprenkotizo inkluzivas la tranoktadon, ĉion mango, ĉi-
on programeron, la tuttagan ekskurson kaj la enirbileton al la
Internacia Silvestra Ballo kun festa mangaĵo kaj trinkaĵo.

Partoprenkotizo por partoprenantoj el socialismaj landoj:
en du-lita ĉambro Kcs 1.780,-- Kcs kaj en 3-4 lita ĉambro
Kcs 1.650,--.

Interesigantoj aliĝu al:

- en POLLANDO - ESPERANTOTUR, Bydgoszcz, ul. Marie Skłodow-
skie Curie n-ro 10;
- en BULGARIO - INTERNACIA ESPERANTO KURSEJO, str. Ilarion
Makariopolski n-ro 4, 1202 Sofio;
- en Ĉeĥoslovakio - Ĉeĥa kaj Slovaka Esperanto-Asocioj. PAMI VI
POVAS REKTE PERE DE CEA EN ĈS.KRONOJ!

Aliĝdato: la 15-an de novembro 1984!

HELPINDA STUDPROJEKTO DE PAT-
RICK P E T I O T

Por la jaro 1987-a, la juna
poligloto Patrick PETIOT /Cai-
xa Postal 96920 - Nova Fribur-
go - RJ, BR - 28.600 ERAZILIO/
proponis sin kolekti materia-
lon kaj fari studon por pre-

zenti al UNESKO verkaĵon, kiu
povos atesti la realan utilon
kaj forton de Esperanto en la
kampo de komunikado. La pro-
jekto - en la unua fazo - te-
mas pri kolektado de fotografa-
ĵoj pri sildoj koncernantaj al
"sano" kaj "higieno", kun la

respektivaj simboloj. Kial tia studado? "Car -klarigas PETIOT en sia cirkulero de 83.08.26. - ne ekzistas vida internacia kodo, kiu ebligas la turistojn trovi kuraciston, apotekon, gastejon, muzeon... kiam ili troviĝas en malsamkultura lando. Komunaj simboloj en Eŭropo /tiel kiel krucoj, la A gotikaj, la serpentsceptroj de la Dio Merkuro, kiuj identigas la apotekon/ ne havas ian signifon orientlande. Do, ekzistas intereso kolekti, klasigi arojn de fotoj por montri ekzemplerojn de kulturoj popularaj, regionaj, tradiciaj el la tuta mondo kaj klopodi stabiligi internacian vidan kodon rilate al tio, pri kio pleje interesigas la turistoj".

La esperantistaro povas helpi la junulon PETIOT, sendante al li fotojn pri sildojn rilatajn al:

- Kuracistoj, dentistoj, veterinaroj, apotekoj ...
- Urgaj helpoj, hospitaloj ...
- Optikoj, aparatoj por surdeco ...
- Popularaj medicino kaj apoteko, banejoj, masagoj ...
- Hartondejoj, higienaj materialoj ...

Dorsflanke de la fotoj bv. fari klarigon en Esperanto, pri nomo de la lando, urbo, lingvo tie parolata, speco de la anĝcata sana aŭ higiena aktivejo kaj, kompreneble, informi la nomon kaj adreson de la sendinto.

PATRICK PETIOT,
CP 96920-Nova Friburgo,
28600 - BRAZILIO.

SOVETA ESPERANTISTA TENDARO

La 25-an de junio ĝis 4-an de julio en Armenio apud urbo Jerevan okazis Okcidenta Sovetia Esperantista Junulara Tendaro /OkSEJT-26/.

En la tendaro partoprenis 250 reprezentantoj de 12 respublikoj el 57 urboj de Sovetunio. Tie funkciis kursoj por komencantoj kaj progresantoj, kursoj de tradukarto sub gvido de B.KOLKER, somera Universitato. Esperantistoj partoprenis seminariojn de aktivuloj, de instruistoj kaj porpagan sabatlaboron, monon de kiu sendis en Fonduso de Paco.

Enkadre de la kultura programo okazis: vespero de lumbildoj kaj filmoj, koncerto de reprezentantoj de respublikoj, de komencantoj, tago de naskigintoj, tre interesaj ekskursoj tra la antikvaj lokoj de Armenio - Garni, Gehard, Ecmiadzin, Sardarapat, interesa nacia festo "VARDAVAR" kun elpaso de ensemble de popolaj dancoj kaj dancensemble de la Pionira Palaco, spertintersango de internacia edukado de junularo.

Certe restas neforgeseblaj la noktoj ĉe la tendara fajro, kantoj kun gitara akompano, dancoj, ludoj.

Aleksandr RYBALOV,
membro de Kieva
E-klubo "Ora pordego"

KRONIKO

Anna Ryznarová, membrino de la nia asocio forpasis nin en la aĝo 84. Ŝi mortis 28.07.1984. Memoru kun ni ŝian oran korn

Jana Kočvarová kaj Ivan Galuszka anoncis al ni, ke ilia edzifesto okazis 15a de septembro. Ni gratulas al ili kaj deziras multe da novaj membroj por nia asocio!

Přiblížil se rok 1985

a tím i placení členských příspěvků. Nezapomente, že i Váš členský příspěvek se stává jedním z podstatných finančních zdrojů našeho svazu. Tím, že jej uhradíte do konce roku své místní skupině zajistí se pro ni rovněž zdroj financí k její činnosti. Individuální členové nechtě nečekají a platí přímo na účet našeho svazu.

REDAKTAJ LIMDATOJ POR STARTO 1 9 8 5 ;

le numero 1.....	16.01	le numero 4	16.07.
le numero 2	15.03	le numero 5	14.09
le numero 3	15.05	le numero 6	06.11

Por ĉiuj 25 vortoj vi pagos 15 Kčs au 5 irpk. Abonantoj el eksterlando turnigu al viaj perantoj pri detalaj informoj!

Diana UNGER, 16-jara knabino, Damjanich u.11, 7624 PÉCS, Hungario, dez.kor. kun junaj ĉeĥaj homoj, dez.konatiĝi kun Bohemio kaj ekzerci Esperanton.

Ramón ASTRADA, Est.7, Malvinas Argentinas 1475, 5900 VILLA MARIA /CBA/, Argentino, dez.kor. kun geamikoj el ĈSSR kaj intersangi STARTON.

Grazyna MIRKIEWICZ, 24-jara kemistino, ul.Hubska 119/34, 50-501 WROCZŁAW, Pollando, dez.kor. pri turismo, E-movado, fotografado.

Aleš ONDRÁČEK, 17-jara, Výškovická ul.102. 704 00 OSTRA-

VA - ZÁŘEH, Ĉeĥoslovakio, interesigas muzikojn.

Laura KRAFFT, 17-jara studentino, jud.Harghita, 4159 - ODAND, Rumanio, dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Ibolya KÁSZONI, 17-jara studentino, Bul.Independentei m. 80, Bedean Bl.D3, Ap.4, jud. Harghita, 4150 ODORHEIU - Sec, Rumanio, dez.kor.pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Erzsébet KOZÁK, 17-jara studentino, Bul.Independenta m. 80, Bedean Bl.D3, Ap.4, jud. Harghita, 4150 ODORHEIU - Sec, Rumanio, dez.kor.pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Irén BÁN, 17-jara studentino, Bedean II, Fierarilor Bl.I, et.2, ap.11, Harghita, 4150 ODORHEIU, Rumanio, dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Rozália SZÁSZ, 17-jara studentino, Str. Bai-Sarate, n-ro 6, 4150 ODORHEIU-Sec, Harghita, Rumanio, dez.kor.pri lit., arto, muziko, sporto, k. vivo de junularo.

Éva TAMÁS, 17-jara studentino, 4160 DEALU 184, Harghita.

Rumanio, dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Katalin TORNAL, 17-jara studentino, Budvár 14, 4150 ODORHEIU-Sec, Harghita, Rumanio, - dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Melinda ANDRÁSI, 17-jara studentino, 4168 MORĂRENI 215, Harghita, Rumanio, dez.kor. pri literaturo, arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Anikó MENYHÁRT, 17-jara studentino, 4160 TÎMBASU 48, Harghita, Rumanio, dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Zelma MIKLÓS, 17-jara studentino, 4194 SAIA 148, Harghita, Rumanio, dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

Hilda KAFFAI, 15-jara studentino, Salcimului 30, 3295 SOVATA, jud. Mureş, Rumanio, dez.kor. pri lit., arto, muziko, sporto k. vivo de junularo.

HELPU DOKTORIĜI! Mi preparas disertacion "Interlingvistikaj konceptoj ekde 1945", bezonas ajnajn interlingvistikajn periodaĵojn, artikolojn, librojn, lingvoprojektojn kaj in-

formojn pri ili. Rekompenco laŭ interkonsento. Aleksandro MELNIKOV, a. ja. 393, SU - 344 007 ROSTOV - DON, Sovetunio. Dankon!

FAKDELEGITO DE UEA por heraldiko serĉas libron de Walter Leonhard "DAS GROSSE BUCH DER WAPPENKUNST" /= "Grande Libro de la Blazonarto"/, eld. Verlag Georg D. W. Callway, FRG, 1978. Rekompence estas proponataj samveloraj libroj pri pentroarto, aplika arto aŭ aliaj laŭ deziro. La sciigojn atendas JAROSLAV KLEMENT, kpt. Nálepky 7, CS-360 B4 KARLOVY VARY, ĈSSR.

KULTURBUND der Deutschen Demokratischen Republik, Organiza Komitato - IFER.

Leipzig, la 20-an de junio '84.

Estimataj gesamideanoj!

En la nuna jaro la tradicia IFER/Internacia Foira Esperantista Renkontigo/ bedaŭrinde - pro teknikaj malfacilaĵoj - ne okazis.

Do ni gojaĝ povu informi vin, ke de la 8-a ĝis 10-a de marto 1985 IFER denove estos. Pli-aj informoj sekvos.

Dankon!

Organiza Komitato de IFER.

STARTO - presorgano de Ĉeĥa Esperanto-Asocio, Jilská strato 10, 110 00 PRAGO 1, Ĉeĥoslovakio. Aperas 6 foje jare. Responda redaktoro Zdenko KRIMSKÝ. Grafika aranĝo Milan LABAŠTA. Desegnaĵoj Pavel RAK. Transdonita al presejo la 27-an de septembro 1984. Jarabono Kčs 24, --, por eksterlando Kčs 36, -- aŭ 10,50 gld, inkluzive sendkostojg. Abonantoj turnigu al niaj perantoj, al UEA aŭ rektvoje al nia asocio.

STARTO - nepravidelný věstník Českého esperantského svazu, Jilská ul. 10, 110 00 PRAHA 1, vydávaný pro potřebu členů svazu. Vychází 6x ročně. Odpovědný redaktor Zdenko KRIMSKÝ. Grafická úprava Milan LABAŠTA. Kresby Pavel RAK. Tisk zajišťuje technické ústředí knihoven, Praha. Předáno do tisku dne 27. září 1984. Roční předplatné Kčs 24, --, pro zahraničí Kčs 36, -- nebo 10,50 guldenů, včetně poštovních výloh. Dohledací pošta Praha. 07. Snižovaný poplatek za poštovně povolen Reditelství pošť Praha pod č. jedn. P/1 - 1267 ze dne 6. dubna 1979.

ĜIS REVIDO...

Teksto - muziko:

Imre Szabó

László Zsoldos

4l = 7"

MARĜO

Ĝis re - vi - do, ĝis re - vi - do, ĝis

ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis re - vi - do, ĝis re -

vi - do, ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis re -

vi - do ge - sa - mi - de - a - noj, ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis

ĝis ĝis re - vi - do en Augs - bur - go, ĝis

ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis re - vi - do en Augs

bur - go, ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis ĝis.

Chords: G7, C, F, D7, Am, A7, Dm7, G7, C.

KOVOVÉ METALAJ REMIZOJ GARÁŽE

el ŝtala lado - fundamenta farbot-avolo - duparta pordego - deklina tegmento - sen planko - facila montado au sur submuro au sur ebena tereno

Longo 4400 mm - prezo 4840,-Kčs
Longo 5300 mm - prezo 5350,-Kčs
Longo 6200 mm - prezo 5830,-Kčs
Largo 3030 mm alto 2450 mm estas egalaj ĉe ĉiuj tri tipoj.

Je mendo fabrikas kaj dum malonga tempo 1-2 monatoj liveras

INKLEMO

PRAHA (kooperativo)

Skribajn mendojn sendu al la adreso de komerca fako: INKLEMO PRAHA, maloobchodní úsek, 190 00 PRAHA 9, Spojovací 11, a telefonu al n-ro 83 09 49. Persone mendeblaj en Pragaj vendejoj de la kooperativo. Transporton ni povas certigi. Remizojn ni liveras nur al privatuloj.

Český esperantský svaz
110 01 PRAHA 1, Jilská 10

Noviny

DOHLÉDACÍ POŠTA PRAHA 07,
SNÍŽENÝ POŠTOVNÍ POPLATEK
POVOLEN ŘEDITELSTVÍM POŠT PRAHA
J.ZN. P/1 - 1267/79 ZE DNE 6.4.1979